

TEKSTI PEKKA NIEMINEN
Kirjoittaja on LKT, dosentti ja HYKS:n
naistentauti- ja synnytyksestä-osaan
osastonylilääkäri.

STIPENDIAATTINA SAPPOROSSA

Osastonylilääkäri Pekka Nieminen vietti alkuvuoden 2015 Sapporossa. Hän oppi, miten Japanissa hoidetaan naistentauteja, millainen on onsen ja mikä on perinteinen teeseremonia.

Sapporo Snow Festival. Lumitemppeli

Virallinen kuva. Prof Takyoshi Saito Mervin ja allekirjoittaneen välissä.

Osaston kanslia oli aamuisin täynnä väkeä.

Olin onnekas saadessani Paulon Säätiöltä mahdollisuuden viettää alkuvuoden 2015 Sapporo Medical Universityssa (SMU). Helsingin

Naistenklinikalta oli aiemminkin ollut kollegoita vastaavalla matkalla, muun muassa professori **Jorma Paavonen** ja dosentti **Ervo Vesterinen**. Luonnollisesti haastattelin heitä ennen matkaa, jotta tietäisin hiukan, mikä perillä odottaa, enhän koskaan ollut vieraillut Japanissa, saati Sapporossa. Molemmat antoivat erittäin myönteisen kuvan omista vierailustaan. Olin siinäkin mielessä tyytyväinen, että vaimoni **Mervi**, myöskin gynekologi ja kliininen opettaja Helsingin yliopistossa, pystyi tulemaan mukaan, koska Helsingin ja Sapporon lääketieteellisten tiedekuntien dekaanit sopivat hänen kohdallaan opettajavierailusta. Kiitos siitä heille.

Matkustimme Japaniin heti joulun 2014 jälkeen ja vietimme neljä päivää ensin Toki-

ossa lähinnä Shinjokun alueella ihmetellen väen paljoutta, ihaillen (varauksin) Tokion arkkitehtuuria ja maistellen loistavaa japanilaista ruokaa. Uudenvuoden aattona lensimme Sapporoon, jossa odotti täysi talvi. Lunta oli kaupungissa nelisen metriä.

Samalla saimme hyvän esimerkin japanilaisesta ystävällisyydestä ja vieraanvaraisuudesta, kun matkalaukkuihimme oli ripustettu ystävälliset tervetuloivotuslaput! Sapporo on Hokkaidon saaren, jolla on 5 miljoonaa ihmistä, pääkaupunki ja siellä asuu kaksi miljoonaa asukasta. Sapporossa järjestettiin vuoden 1972 talviolympialaiset ja nykyisin suurin vuoden vetonaula on Sapporo Snow Festival, johon saapuu joka helmikuun alussa satoja tuhansia turisteja.

Koska japanilainen tehokkuus ei ehkä ole aina sitä mitä me luulemme ja työt alkoivat vasta maanantaina 5.1. ”joululoman” jälkeen, oli meillä aikaa tutustua Sapporon kaupunkiin ja sen lähiympäristöön muutaman päivän ajan. Kävimme muun muassa Otarun pienessä kalastajakylässä,

jossa saimme todella hyvää sashimia ja sushia, valmistettuna Tyynen valtameren moninaisista antimista, pienessä pariskunnan pitämässä ravintolassa.

Maanantaina meidät haettiin hotellilta ja vietiin asuntolaamme, joka sijaitsee aivan SMU:n vieressä. Saimme käyttömme pienen kaksion, jossa oli yksi kerosiinilla toimiva lämmitin/puhallin. Koska ulkona oli pakkasasteita, tällä lämpöpöydällä sisälämpötila nousi vajaan 20 asteeseen, joka tuntui ihan riittävältä, jos oli tohvelit jalassa (lattiassa ei ollut eristeitä). Tästä asunnosta järjestettiin vuoden 1972 talviolympialaiset euroa päivässä ja se vähennettiin minulle annettusta päivärahasta. Tämä päiväraha annettiin puolestaan koko vierailumme ajalta kerralla kirjokouressa! Kaksiossa oli kylä kaikki perusmukavuudet, pesukone, keittokomo, jääkaappi, TV ja niin edelleen, joten se kelpasi mainiosti! Päivärahakin riitti hyvin ruokaan ja peruskuluihin.

Sairaalaa ja sen naistentautien ja synnytysten klinikoita esitteli meille heti maanan-

taiamuna nuori gynekologi ja apulaisyliääkäri **Seiro Satohisa**, joka puhui hyvin englantia. Kävikin ilmi, että hän oli ollut post docina Kaliforniassa 2 vuotta. Jaoimme työhuoneemme erikoislääkäri **Toshiaki Endon** kanssa. Hän oli aiemmin vieraillut Suomessa ja piti endokrinologina lapsettomuusklinikkaa, mikä sopi mainiosti Mervin työkuvaan Helsingissä. Oma intressini on puolestaan enemmän gynekologisen syövän ja erityisesti kohdunkaulan syövän preventiossa ja SMU:n naistenklinikka onkin erityisesti paneutunut gynekologiseen onkologiaan.

Nopeasti tutustuimme klinikan professoriin **Tsyoshi Saitoon** ja muuhunkin kollegakuntaan, jotka järjestivät heti ensimmäisenä iltana tervetuloisjuhlan. Näitä sosiaalisia menoja tulikin sitten todella paljon lisääntyen vierailun loppua kohti, kun alkututustuminen oli puoli ja toisin hoidettu. Meitä vietiin kylpylöihin, japanilaisittain onseniin, teeseremonioihin, kutsuttiin koteihin ja niin edelleen. Japanilaiset kolle-

gamme olivat erittäin ystävällisiä ja vieraanvaraisia sekä todella rentoja ja huumorintajuisia, ehkä hiukan ennako-odotuksiemme vastaisesti. Taas kerran saattoi huomata, että aina ei pitäisi luottaa siihen, mitä esimerkiksi elokuvista näkee! Ainoastaan englannin kielen puhuminen saattoi olla hiukan vaivalloista monille kollegoillemme. Japanissa kyllä opiskellaan kouluissa englantia ensimmäisenä kielenä, mutta siellä keskitytään, kuulemma, kieloppiini ja kirjoitukseen, ei niinkään keskusteluun. Ihan kuten Suomessa, aiemmin.

Klinikassa seurasimme työskentelyä poliklinikoilla, osastoilla ja paljon myös leikkauksissa. Itse emme kovin paljon päässeet tekemään, erilaisten säädösten takia. Minä tein joitakin demonstraatiokolposkopioita ja Mervi puolestaan esitteli sonosalpingohysterografin (kohdun ja munatheyden keittosuola-ilma-ÜÄ-tutkimuksen), jotta SMU:ssa ei vielä käytetty, mutta otettiin sitten käyttöön! Pidimme molemmat useita luentoja ja ryhmäopetuk-

sia sekä erikoislääkärillekille että erikoistuville ja myös lääketieteen opiskelijoille. Päivittäin tuli myös useita keskusteluita eri hoitomuodoista ja diagnostiikasta. Meillä on HYKS:n naistentaudeilla hyvin samankaltaiset mallit SMU:n naistenklinikkan kanssa, mutta erojaakin löytyy. Omalta alalta esim. kohdunkaulan syövän esiasteet hoidettiin nukuksessa leikkauksissa, meillä paikallisuudutuksessa poliklinikalla. Myös opetusmetodeissa oli eroja, opiskelijat eivät juuri saaneet potilaaseen koskea, tuskin erikoistuvatkaan. Oppiminen tapahtui seuraamalla ja lukemalla. Teoreettinen taso oli kyllä korkea, ehkä parempi kuin meillä.

Medisiinisesti matkasta jäi paljon hienoja ja hyviä kokemuksia, toivottavasti puolin ja toisin. Sosiaalisella tasolla tuli kokemuksia ehkä vieläkin enemmän. Saimme paljon uusia ystäviä, joita pyysimme vastavierailulle Suomeen. Kulttuurisesti ja kulinaarisesti matka oli aavartava ja mahtava elämys, josta riittää paljon kertomista ja muistelemista. •